

Toegevoegde
waarde van de
leergang Executele

**‘Certificering is
een statement naar
de buitenwereld’**

Zijn vakkennis en bijzondere positie maken de (kandidaat-)notaris bij uitstek geschikt als executeur. Dat zou hij meer kunnen uitdragen, stelt Hans Stubbé van de Nederlandse Organisatie voor Executeurs (NOVEX). Gecertificeerd executeurschap kan daarbij helpen. Daarmee kan de notaris zich onderscheiden van andere beroepsgroepen en beroepsgenoten. En consumenten biedt het meer inzicht in zijn deskundigheid.

TEKST Alieke Bruins | FOTO Truus van Gog

Bij testament worden nog vaak executeurs benoemd die specifieke juridische kennis ontberen’, zegt notaris Hans Kamphuis van Kamphuis Notariskantoor in Hengelo. ‘Er zijn executeurs – neefjes, nichtjes –, die zich voor eigen gewin in de buurt van hun alleenstaande tante of oom positioneren. Blijkt er iets zoek, dan wordt direct naar het tot executeur benoemde neefje gewezen dat alleen in het huis van de erflater was. Of er zijn ouders met vier of vijf kinderen, die één kind als executeur benoemen; ook veelal een weinig aantrekkelijke optie.’ In de 34 jaar dat hij in het notariaat actief is, zag Kamphuis veel situaties die de kans op wrijvingen bij de afwikkeling van nalatenschappen vergroten.

ASSERTIEF

Om na het overlijden van de testateur diens nalatenschap in goede banen te leiden, is er volgens Kamphuis behoefte aan een executeur ‘die er op basis van vakkennis en objectiviteit

neutraal instaat’. De notaris vindt hij daarvoor bij uitstek geschikt. De vertrouwensrelatie die hij vaak al met een familie heeft, is daarbij belangrijk. ‘Als ik al twintig jaar en drie generaties lang als huisnotaris fungeer, weet ik waar de gevoeligheden liggen.’

Ook Hans Stubbé noemt de notaris ‘*par excellence* geschikt’ voor het executeurschap. Stubbé is voorzitter van de NOVEX en hoogleraar notariële belastingen aan de Universiteit van Amsterdam. ‘Als geen ander beschikt de notaris over de vereiste juridische kennis. Anders dan bijvoorbeeld de advocaat staat hij tussen de partijen. Dat geeft betrokkenen het gevoel dat hij niet alleen deskundig is, maar ook dat hij alle belangen in de gaten houdt.’ Zijn toegevoegde waarde zou de notaris duidelijker kunnen belichten wanneer hij zich minder als ‘transactienotaris’ zou aanbieden en meer als ‘adviesnotaris’. Dat kan hij doen als executeur. Het nieuwe erfrecht heeft dit werkgebied nog aantrekkelijker gemaakt, nu de positie van de executeur daarin is verstevigd. Toch richten notarissen zich volgens de NOVEX-voorzitter nog onvoldoende op de

executele. ‘Banken, goededoelinstellingen en accountantskantoren zijn daarin meer assertief geweest. Onder notarissen groeit wel het besef dat executele een nieuwe mogelijkheid biedt om de praktijk op een leuke en het ambt van notaris waardige manier uit te oefenen.’ Hij trekt een vergelijking met estate planning. ‘Tien jaar geleden hielden banken en andere partijen zich daar druk mee bezig en lieten notarissen dit werkerterrein langs zich heen gaan. Inmiddels biedt het notariaat dit als een prima dienstverlening aan. Ik voorspel dat dit ook zo gaat met executeurschap.’

TRANSPARANTIE

Om dit werkgebied met succes te kunnen betreden, is het soms nodig de praktijkvoering aan te passen. Westland Partners in Naaldwijk heeft dit gedaan. Notaris Lars Boellaard zegt daarover: ‘Ruim tien jaar geleden koos ons kantoor voor meer spreiding van diensten omdat dit volgens ons paste bij de positie van een notariskantoor in de samenleving. Maar commercieel bleek het ook goed uit te pakken.’ Binnen het kantoor met ongeveer vijftig mensen zijn inmiddels twee notarissen, vijf kandidaat-notarissen en twee klerken met hun administratieve ondersteuning fulltime bezig met estate planning en familierecht. Om zich te kunnen onderscheiden vond het kantoor het belangrijk dat het gecertificeerd

‘Een notaris moet zijn expertise als executeur niet “als een stofzuigerverkoper” uitdragen’

werd door de Stichting Certificering Executeurs (SCE). Deze stichting is in 2009 opgericht om de kwaliteit van het beroep van executeurs te bevorderen. Boellaard: ‘Wij werken in een gebied met intensieve glas- en tuinbouw. Daar is certificering heel gebruikelijk. Men denkt in normen, beoordelen en peer reviews. Daarnaast is certificering een statement naar de buitenwereld: “Wij hebben het in de vingers.”’

‘Met het gecertificeerd executeurschap kan het notariaat zich prachtig profileren’, zegt ook Kamphuis, die sinds 2010 gecertificeerd executeur is. Gecertificeerd executeurschap zorgt volgens beide notarissen ook voor meer transparantie. Gecertificeerde executeurs staan ingeschreven in het register van de SCE. Kamphuis: ‘Certificering laat zien dat aan bepaalde normen en uitgangspunten wordt voldaan. Het is een soort keurmerk dat garandeert dat de aangewezen executeur het testament met de grootst mogelijke zorgvuldigheid uitvoert.’

KATALYSATOR

Degenen die een verzoek tot certificering willen indienen, moeten de leergang Executele van de NOVEX hebben afgerond, of een andere

Voor certificering door de Stichting Certificering Executeurs moet de aanvrager:

- de leergang Executele van de NOVEX hebben afgerond, of een andere door de Stichting geaccrediteerde opleiding;
- ten minste drie jaar recente, relevante werkervaring hebben op het gebied van de executele;
- werkervaring aantonen met drie verklaringen van executele of anderszins;
- positief beoordeeld zijn in het toetsingsgesprek met de certificeringcommissie;
- de door de Stichting vastgestelde reglementen, voorschriften en besluiten schriftelijk aanvaard hebben; en
- beschikken over een adequate beroepsaansprakelijkheidsverzekering van ten minste 1.000.000 euro per geval, of andere financiële waarborgen.

De aanvraag van een verzoek tot certificering is direct een aanmelding als lid van de NOVEX.

(toekomstige) door de Stichting geaccrediteerde opleiding. Deze driedaagse verdiepingscursus is bedoeld voor degenen die al als executeur werkzaam zijn of werk verrichten met veel raakvlakken met executele. De opleiding heeft theoretische en praktische aspecten en geeft een introductie in nalatenschapsmediation. Deelnemers moeten beschikken over een gedegen basiskennis van het erfrecht. ‘Met de leergang kan een notaris zijn kennis en professionaliteit naar een hoger niveau tillen’, zegt Kamphuis. Vooral de praktische handvatten vond hij nuttig. ‘Over de erfrechtelijke kennis die geboden wordt, beschikte ik al. Dit geldt, denk ik, voor alle notarissen en kandidaat-notarissen.’ Boellaard beaamt dit. Hij vond vooral de diversiteit van de deelnemers waardevol. ‘De rol en visie van charitatieve instellingen als executeur werd mij duidelijker. Cruciaal vind ik wel dat het primaat van het executeurschap bij het notariaat blijft, in goede samenwerking met goede doelen.’ De leergang was voor zijn kantoor de katalysator om te bekijken hoe de praktische procesvoering efficiënter kon worden ingericht.

KLIK

Certificering en de daarvoor benodigde opleiding maken het voor de (kandidaat-)notaris gemakkelijker om zijn expertise uit te dragen, vinden Stubbé, Boellaard en Kamphuis. Het kantoor van Boellaard liet een brochure ontwikkelen voor executele diensten en schakelde media in voor de marketing. Zijn kantoor en dat van Kamphuis vermelden het gecertificeerd executeurschap op hun website en visitekaartje. Kamphuis: ‘Ook brengen we het aan de orde tijdens lezingen.’ ‘Maar vanzelfsprekend gaat het niet alleen om formaliteiten’, zegt Boellaard. ‘Een executeur benoemen, is ingrijpend. Er moet een klik zijn met de testateur. Het moet ook vertrouwd vóelen.’ Stubbé benadrukt om die reden dat een notaris zijn expertise als executeur niet ‘als een stofzuigerverkoper’ moet uitdragen. ‘Wel kan hij duidelijk maken hoe en wanneer de executeur van belang kan zijn en uitleggen welke mogelijkheden het nieuwe erfrecht hier

De **Nederlandse Organisatie Voor Executeurs (NOVEX)** is een vereniging van en voor executeurs. Zij wil de vakbekwaamheid van executeurs en een professionele taakuitoefening door executeurs bevorderen. Ze doet dit onder meer door het organiseren van cursussen. Voor executeurs met een kennisachterstand over het erfrecht organiseert zij een opleiding erfrecht. Via haar website informeert zij particulieren die tot executeur zijn benoemd. Zodra de leergang Executele is afgerond, kan het lidmaatschap worden aangevraagd. De jaarlijkse contributie bedraagt 450 euro.

biedt. Hij kan ventileren dat zijn kantoor een praktijk voert waarin de afwikkeling van nalatenschappen in goede banen wordt geleid.’

MEER ANIMO

NOVEX start in maart 2011 met een nieuwe leergang en hoopt daarmee het ledenaantal te vergroten en een doorstroming naar de SCE te bewerkstelligen. De SCE heeft inmiddels 22 certificaten uitgereikt; die executeurs komen met een grote meerderheid uit het notariaat. Een verdubbeling in het komende jaar ligt in de lijn van de doelstelling. Onder (kandidaat-)notarissen zou er wel meer animo mogen zijn, vindt Stubbé. Dat de belangstelling daar nog niet zeer groot is, komt volgens Boellaard omdat een aantal kantoren ‘de slag nog moet maken’. Als gevolg van de recessie is het aantal cursusbezoeken bovendien afgenomen. Maar hij is optimistisch. ‘De EPN is een waardig keurmerk geworden voor de estate planner. Ik verwacht dat het op dezelfde wijze zal gaan bij het gecertificeerd executeurschap.’ Essentieel noemt hij daarbij de rol van de KNB. ‘Om te voorkomen dat banken, charitatieve instellingen en individuen de rol van executeur opeisen, zou de KNB het gecertificeerd executeurschap wel wat actiever mogen ondersteunen.’ Voor concurrentie uit de kring van notarissen vreest hij niet. ‘Als meer notarissen gecertificeerd executeur zijn, is dat goed voor het imago van de beroepsgroep, en dat versterkt mijn positie ook weer.’ ■